

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse 2016

T46

T56

T38

M20

T26

T121 SPICA

M/Y Triton

Moses

R136 Västervik

18 Sprängaren

V150 Jägaren

A213 Nordanö

Föreningen Smyge

R142 Ystad

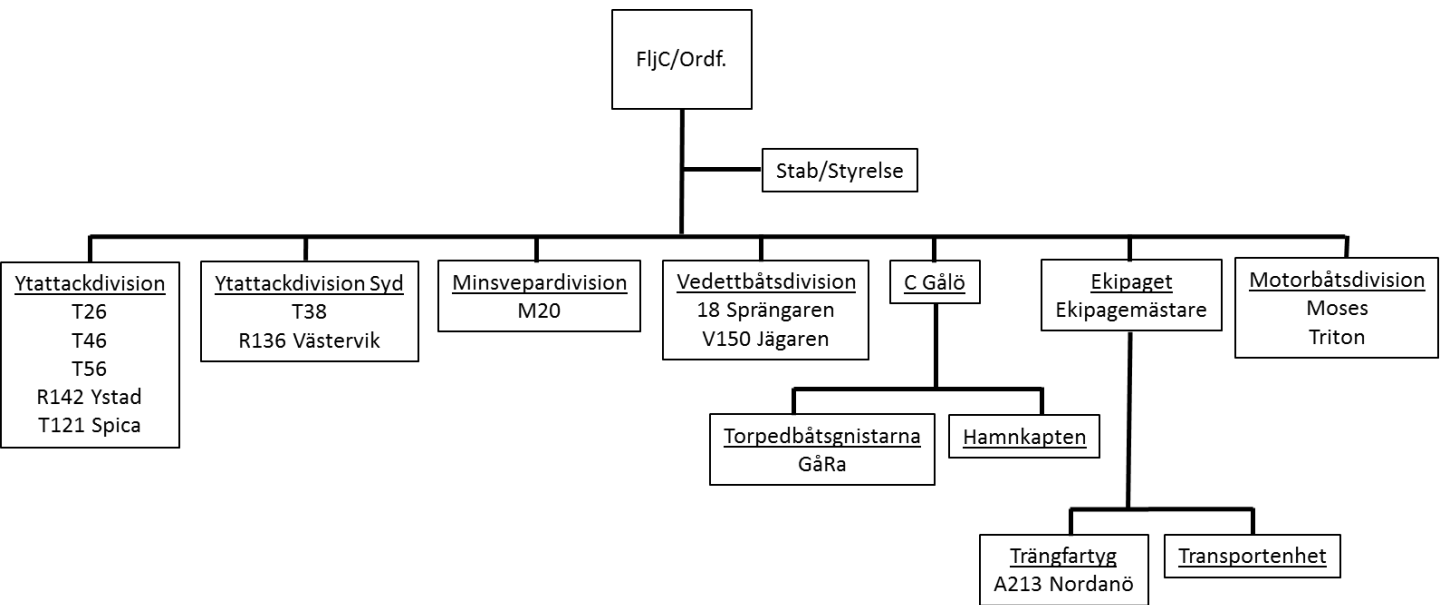
EKIPAGEVETERANERNA

Torpedbåtsgnistarna/GåRa

Hereditas et traditionem

Arv och tradition

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Veteranflottiljen Verksamhetsåret 2016

Hereditas et traditionem

Årsmöte

Årsmötet 2016 avhölls 16 mars i Kastellet på Kastellholmen i Stockholm. I samband med årsmötet informerades ordförande Göran Algernon om verksamheten i föreningen och på Gålö under 2015.

Efter årsmötet vandrade 20 medlemmar till Sjöofficerssällskapets mässfartyg M/S Segelkronan vid Östra Brobänken på Skeppsholmen för att avnjuta middag helt enligt den gemytliga traditionen

I samband med middagen delades Veteranflottiljens hederstecken ut för sjunde gången. Denna gång förärades Jan Lindgren, Erik Stubert, Claes Ernow, Ulf Lindmark, Bo Mollbrink och Björn Carlsson utmärkelsen. Vid T38 årsmöte på Marinmuseum i Karlskrona, också den 16 mars, tilldelades Arne Palm och Hans Westerholm hederstecknet.

EDIP

Årets höjdpunkt En Dag I Paradiset arrangerades 10 september i sedvanligt vackert höstväder. Intresset var som alltid stort att besöka Gålöbasen. Långt innan grindöppning ringlade kön med bilar långt bortom flera vägkrökar och sådana finns det många av på Gålövägen.

Många kom resande med sina veteranbilar, några på veteranmopeder och andra på moderna motorcyklar. Vi kunde räkna in ganska exakt 600 besökare och till dessa skall läggas fartygens besättningar och funktionärerna iland. Det var som vanligt festligt, folkligt och mera än vanligt fullsatt i vårt paradiset.

För tredje året i rad hade allmänheten tillträde till Gålö. Många pendlade mellan Gålö och Berga där garnisonen arrangerade Marinens dag. I likhet med tidigare år togs en inträdesavgift och på biljetten erhöles en åktur med antingen T56, R142 Ystad eller T121 Spica. T26 har legat på land hela 2016 för renovering. T46 var tillfälligt torrsatt på grund av en skada i botten. Under dagen fick flottiljen hjälp av en f.d. stridsbåt 90 E att köra turer tillsammans med de övriga tre fartygen.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE VETERANFLOTTILJEN VERKSAMHETSÅRET 2016

Insläppet fungerade bra och bilparkering kunde ske på f.d. fotbollsplanen och på GBBK uppläggningsplats på Lövholmen. Besökarna fick en stärkande promenad till Södra hamnen.

Servering av hamburgare, varm korv och läsk sköttes av Vegabarens och Sveriges bästa ”hamburgervändare” Carlo med god hjälp av Veteranflottiljens funktionärer.

Flottiljens nykomling vedettbåten V150 Jägaren, egentligen gäst då hon formellt inte blivit upptagen i flottiljen, serverade kaffe med bröd på däck. V150 Jägaren hade kommit ”hem” till Gålö från västkusten någon vecka tidigare.

Försäljning av souvenirer och profilkläder sköttes av respektive besättning och lockade många att lämna på plånboken.

Klockan K, d.v.s. 10⁰⁰ enligt GMT (Gålö Mean Time) var det dags för den traditionella flagghissningen. För femte gången hissades den flagga som föreningen fått av Nationaldagskommittén. Naturligtvis till tonerna av paradmarsch.

T56, T121 Spica, R142 Ystad och stridsbåten hjälptes åt att köra turer tillsammans på Mysingen. Flottiljens fartyg passade också på att göra förbipassage vid Berga för att visa upp oss för vår grannflottilj 4. Sjöstridsflottiljen och Amfibieregementet. En mycket trevlig och arbetsam dag avslutades vid 15³⁰-tiden varefter återställning och städning av området vidtog. Dagen och kvällen övergick i ENIP (En Natt I Paradiset) då grillat och övrigt medhavt intogs vid långbord i vår fina utställningshall Intensi-ven. Samtidigt gratulerades R142 Ystad till att ha uppnått åldern av 40 år.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE VETERANFLOTTILJEN
VERKSAMHETSÅRET 2016

Nostalgiafton och extra föreningsmöte

Den alltid uppskattade nostalgiaftonen, nr 21 i obruten följd, arrangerades även i år på M/S Segelkronan. Vi var 22 medlemmar som trivdes under middagen som ackompanjerades av sång och några helt sanna historier från en tid då kanske inte allt var så mycket bättre men i alla fall annorlunda.

I samband med Nostalgiaftonen hade styrelsen kallat till ett extra föreningsmöte gällande ändring av föreningens namn från ”Veteranflottiljen – Föreningen Mtb-veteraner” till endast ”Veteranflottiljen” för att bättre spegla den bredd som föreningen numera har. Årsmötet 2017 skall fatta ett andra beslut i samma ärende varefter det nya namnet är fastställt.

Det extra föreningsmötet biföll styrelsens förslag gällande att vedettbåten V150 Jägaren skall upptas i flottiljen.

Efter middagen och till kaffet berättade några av deltagarna om händelser och episoder under sommaren; Ordförande Göran Algernon berättade om T56 långresa till Stockholms norra skärgård i augusti och om T56, R142 Ystad och T121 Spica besök i ”grodhavet” och metropolen Västerås 7–10 juli och avslutade med flottiljens besök vid Galärvarvet och Stockholms örlogsdagar.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för T26 Verksamhetsåret 2016

Varvsvistelse

T26 har under hela 2016 legat torrsatt på Gålö reparationsvarv.

Under januari och februari arbetades med tillsyn av täckning och att hålla den fri från snö.

Den 5 mars samlades besättningen för planering och uppstart av kommande arbeten.

Vid demontering av sudbanden konstaterades skador på infästningarna och rosthål i skrovsidor bakom sudbanden. Dessutom upptäcktes hål i skrovet i anslutning till fönsterventilerna och vid de fasta hållarna till sjunkbomberna.

Innan reparation/lagning måste bränsletankarna tömmas på bensen och sedan lyftas ur och ställas skyddade i förråd.

I akterspegeln upptäcktes skador vid infästning av roder och styrning.

För att kunna svetsa skador i skrovsidor har isolering och inombords klädsel av aluminiumplåtar demonterats. Därefter vidtog målning och återmontering.

Planen var nu att blästra akterspegel och skrovsidor. Vi hade nu hunnit in i augusti med regn och fuktig luft vilket satte käppar i hjulet. Vid blästring skall det vara torrt så att sanering av sand kan ske omedelbart för att möjliggöra målning med bra resultat. Vi är tyvärr alltför väderberoende då T26 ligger under bar himmel. Nog är vi lite avundsjuka på T38 med sitt ”varmgarage”.

Det känns lite konstigt att under T26 trettioförsta säsong i obruten följd efter övertagandet från Försvarsmakten ligga på land.

T26 *SKALL* i havet säsongen 2017!

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för T46 Verksamhetsåret 2016

Förutsättningar

År 3 och nu såg vi alla fram emot ett bra T46-år med en nyrenoverad HM. Dessutom hade det köpts in en många meter tändkabel för renovering av tändsystem och tändbryggor.

Många uppvisningar och körningar planerades så allt såg positivt ut ur den aspekten. Örlogsdagar i Stockholm, Långresa med T56, EDIP, uppvisningskörningar och mycket annat låg framför oss. Det var bara att avvakta våren och kavla upp ärmarna.

Under våren blev förutsättningarna inte lika goda. BB HM blev inte klar i tid och planerad sjösättning före midsommar sköts fram till i början på Augusti. Vi skulle kunna ansluta till Örlogsdagarna och sedan hela hösten med trevliga körningar inkl. EDIP låg nu i den nya planen.

Besättningsmöten/Årsmöte m.fl. möten

Informations och besättningsmöte på Victorina III avhölls den 14/1 där buffé serverades. Julklapp delades ut till de som var närvarande, såväl som att årets besättningsman korades. Mats Lundgren var inget svårt val. Mats med sina djupa kunskaper om motorer, såväl starka engagemang i T46 och fixande med sina internationella kontakter för införskaffande av tändkablar, kolvringar etc kunde koras och ta emot 2015 års pris samt en flaska bubbel.

Årets besättningsman 2015, Mats Lundgren

Årsmöte har hållits 16/3 på Victorina III. 22 man stark uppställning kunde konstatera att Verksamhetsberättelse, Årsredovisning och Styrelsens arbete hade varit tillfyllest och kunde godkännas. Avslutningsvis blev det en glad och livad kväll med högt i tak som vanligt.

Som sig bör skall kräftan intagas av T46:are. Denna gång blev det inte så många kräftor, men det blev högt i tak och god mat och många snapsvisor. Victorina III fick ombord ett 25-tal glada gubbs fredagen 16/11 som förgyllde tillvaron.

Medlemmar

Nya aktiva medlemmar har tillkommit som vi önskar mycket välkomna. Antal betalande medlemmar har uppgått till 38 st. Föreningen har två hedersmedlemmar DC samt Rune Andersson.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T46 VERKSAMHETSÅRET 2016

Bidrag

Föreningen har haft en större bidragsgivare. Större och mindre bidrag under verksamhetsåret har inkommit och varit till stort stöd för verksamheten.

Gustav VI Adolfs fond beviljade bidrag som blev ett starkt tillskott för reparation av kylvattenintag som rostat sönder samt övrigt nödvändigt underhåll.

Födelsedagar

29/4 var det audiens hos HMK för att uppvakta honom på hans 70-årsdag. T46 överlämnade en tavla av T46, som enl. DC nu skall hänga ovanför hans säng. Drottningen tittade förskräckt på sin man och kommenterade – ”Tveksamt”.

Veteranflottiljen överlämnade ett vackert flaskskepp på en modell av T46:an.

Webb

Föreningens hemsida finns på adressen <https://t46.se/>

Verksamhet

T46 låg kvar på land under delar av sommarperioden, då BB HM inte var klar att monteras. Ingen anslutning till långresa kunde därför inplaneras. Normalt övrigt underhåll har skett före sjösättning. Sjösättning ägde rum 6/8. Ett hektiskt slit började nu med att montera BB HM för att bli klara till Örlogsdagarna.

Provtur genomfördes 17/8. Vissa problem uppstod, men BB:HM visade sig vara i bästa form efter renoveringen. Mycket nytt skruvande på dagar och nätter för att nå målet att vara klara till 19/8. Vi lyckades och kom iväg som planerat. Tyvärr uppstod några nya skador som gjorde att vi tvingades direkt efter helgen dras upp på vagnen igen på Gålö. (Kylvattenkistan i botten hade gjort sitt och var slut). SRVAB (Stockholms Reparationsvarv) assisterade oss med svetsjobb. Tyvärr blev vi inte klara till EDIP och en del andra utlovade körningar. Så sjösättning och körning först 16/9. Lite mera reparationer och först 15/10 kunde vi genomföra en fin provtur där allt lirade så väl att 1750-1800 testades med över 41 knop. Vi kunde nu avsluta säsongen 5/11 med ett kör till Utö för intagande av god lunch. Åter på slipen dagen efter för vintervila.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T46 VERKSAMHETSÅRET 2016

Maskin

Ungefärliga totalt gångtimmar på HM beräknat till 6 timmar. Under 2016 har arbetet med att höja den tekniska statusen på maskineriet fortsatt.

Efter sjösättningen, som skedde först efter semestern pga av allt underhållsarbete, inmonterades den nyrenoverade babordshuvudmotorn (BBHM). BB:s propelleraxel hade då också fått ett nytt trycklager. Istället för att byta trycklagret i sin helhet, så har vi demonterat trycklagret och bytt dess kullager till moderna motvända vinkelkontaktkullager. Detta tror vi ska hålla bättre än originalutförandet med dubbla spårkullager. Det känns tryggt för framtiden att vi nu lärt oss renovera trycklager. Under seglationssäsongen gällde det nu att parallellt med att klara av så många körningar som möjligt för att få in pengar, samtidigt fortsätta med inkörning och injustering av den nyrenoverade motor plus att fortsätta jobba upp den tekniska statusen med förebyggande underhåll på resten av maskineriet.

Under seglationssäsong så har tex förgasarna på SB- och BBHM demonterats ultraljudstvättats, gåtts igenom, injusterats och återmonterats. Skillnaden blev stor. Detta är ett arbete vi nu gör på samtliga huvudmotorförgasare. Centermotor har fått samtliga tändkablar bytta samt en ny vänsterkompressor. Startvillighet och kraften i maskineriet har succesivt förbättrats under seglationssäsongen. Tyvärr kom en del inledande körningar att av tidspress i praktiken bli provkörningar, men mot slutet av säsongen var körningarna enligt plan, och maskineriet gick starkt.

Vi har nu en arbetslista vi jobbar med under vintern. I skrivande stund får tex SB:HM samt marschmotorer och Anglia nya tändkablar. Så till våren har samtliga motorer nya moderna tändkablar. Alla arbetet som utförts under året skulle ta för lång tid att räkna upp här, men en titt på hemsidan ger fler exempel.

Körningar

Provtur genomfördes med start 1900 den 17/8 med viss besvikelse då SB och mitt HM krånglade efter ett tag. Haltade hem, men vid såg delar av Mysingen innan förtöjning 2010. Vad vi kunde konstatera var att renoverade BB:HM lirate underbart fint, så det ingav förhoppningar för framtiden.

1:a körningen var att ansluta till Örlogsdagarna 19/8-21/8 i Stockholm med hela flottiljen samlad.

För att klara av detta hade ett redan trött gäng slitit dag och natt för att bli klara till 19/8. Sagt och gjort så kom våra gäster från Timmernabben som visades runt på Gålö och som väntade tålmodigt några extra timmar på kajen. Inte förrän 1526 började vi kasta loss förtöjningarna, för att strax norr om St. Rotholmen få 1:a stoppet. Oljeslang på BB HM brast. Lite lagande och sedan iväg igen. Vid Stendorren började det med lite nya problem med oljeslangar och kylvatten. Skam den som ger sig och åter fixande - fram med läkarväskan och på med bandage. Upp på steget igen och in till Vasahamnen för förtöjning som skedde 1835. Lite avmätt firande på fördäck och sedan blev det lätt macka med

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T46 VERKSAMHETSÅRET 2016

dryck ombord på S:t Erik. Lördagen visning och stort antal besökande som beskådade dessa fartvidunder. Besök av Jörgens fina kutter såväl som Jannes Strövaren under lördagen förhöjde intresset för veteranbåtar.

Vi använde också slangakuten för lite nytt mtrl. såväl som slamsugning för att rensa kölsvinet. Söndagen 1145 nytt gäng av Ferrari-entusiaster som såg fram emot att få höra Isottorna mullra. Tyvärr var inte vädrets makter med dem och vi hade dessutom beslutat att bara gå på MM för att inte riskera att köra sönder mera av kylvattenintaget som hade spruckit. Tvärdimma och körning till Saltsjöbaden där gästerna debarkerade. Tre T46-vänner tog sig till Gålö och förberedde vagnen och bärgaren så vi kunde torrsätta med en gång som hon kom in. Så nu var det torrsatt igen tyvärr. T46 till Gålö 1720 och torrsatt och klart några timmar senare.

2:a körningen blev av 16/9 gästkörning. Losskastning 1325. Tyvärr han ingen provtur äga rum innan så det blev lite småkrångel även denna gång. Men Stabbobesök (1400-1445) blev det via Långbäling och hem via Tröjaleden och Järnholmssund. 1530 var vi förtöjda.

3:e körningen skedde 1/10 med ett gäng från Norrköping. Gålöbasens förevisades med efterföljande lunch ombord på Spica. 1310 losskastning med vanliga ruten ut Långbälingsund och sedan en liten bit nordvärt för att sedan tas oss ner Stabbfjärden och förtöja Stabbo 1410. 1500 losskastning ner genom Järnholmssund för att förtöja 1600.

4:e körningen var blev en provtur efter flera dagars meckande efter sjövätenintag i mitt HM på senaste resan. Inte nog med det, bristningar i mitt HM avgassystem skulle lödas etc...

Provturen blev av 15/10 runt St. Rotholmen med 3 HM surrande på 1750-1800 varv på alla. 40,5-41 knop noterades och SB bryggvinge skakade inte ens en gång på 1200 varv. Grejerna lilar och minerna från maskin övergick till mungipor upp. Väl förtöjda 1600 efter 1 timmes sjövistelse.

5:e körningen i bister kyla 5/11 men med ett klart mål. Ny skall vi lyssna på havets vinthund när det är som bäst. Så och blev det. Full fart mot horisonten med aktermärke i sikte och nosen mot Långbäling. Snabb gir SB ner och in igen på Mysingen genom Järnholmssund för en ännu snabbare gira BB och in till UTÖ.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T46 VERKSAMHETSÅRET 2016

En välförtjänt lunch med en god öl och kaffe avslutade säsongen. Alla nöjda och glada och nu kunde vi känna att allt var på G och målet in till Gålö och upp för vinterförvaring. Förtöjda 1445. Påbörjat tappning och dagen efter upp tillsammans med T56.

Arbeten övrigt/renovering

Nytt kapell beställdes till brygga och pjäsen under våren och har levererats. Vissa justeringar skall ske under 2017. Vagnen fick en svår skada på ett av hjulen vid sjösättning. På båda bakre hjulen har nu lager bytts efter mycket slit. Tack för fina insatser. Samtliga hjul är nu genomgångna och skall vara tillfyllest för många år framöver.

Under hösten har pjäsen (40/36) monterats av och tagits in i förråd i brandstationen på Gålö för översyn och uppfräschning.

Tack till alla för Era heroiska insatser som gör detta möjligt för oss att få vara en del av T46:an.

Summering

Summerar vi säsongen så går den inte till historien som den bäst fungerande Isotta-brummande. Men vi har ett envist team som slitit dag som natt för att försöka komma på plats hela tiden. Men tyvärr har det kinkat till sig lite vid våra körningar. Vad vi kan konstatera är att senhösten och speciellt vår sista tur till Utö blev T46 bästa på mycket länge. 1800 och över 41 knop med 3 Isottor som lirade på samma ton. Vi har lärt oss mycket och lär oss mer.....

Nu fungerande Isottor och övriga motorer och T46 har nog inte mått så bra på flera år. Vinterjobben kommer inte göra T46 sämre utan bättre. Flera tändbryggor fixas till och andra delar byts ut.

Tack vare hårt slit och rätt beslut så har detta gett resultat. Upptagning skedde lördagen 6/11 utan några som helst problem. Konservering har skett i vederbörlig ordning och nu vilar T46 tryggt på Gålö till dess att vårsolen kommer fram. Kommande säsong ser mycket positiv ut för vårt vidkommande. Vi är på steget och väl förberedda inför Jubileumsåret. T46, den gamla damen, blir hela 60 vårar och HMK firar 30 år med denna dam..

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Föreningen T121 Spica Vänner Verksamhetsåret 2016

Kortfattad historik

Museifartyget, fd. torpedbåten, T121 Spica ägs av stiftelsen T121 Spica – ett levande museifartyg. Föreningen T121 Spica vänner har stiftelsens uppdrag att rusta upp och vårda fartyget. Föreningen bildades år 2003. Vid slutet av år 2016 uppgick antalet medlemmar till 215 (235 st. 2015).

I föreningens uppgift ingår även att sprida information om Marinen och det svenska torpedbåtsvapnet samt om örlogsflottans utveckling. Vidare skall vänföreningen bidra till att bevara örlogsflottans traditioner. En hemsida med adressen www.t121spica.se utgör kontaktytan mot medlemmar och intressenter. Ett Bareboat charteravtal finns med ägarstiftelsen – Stiftelsen T121 Spica, ett levande museifartyg. Ett rederi - Torpedbåtsrederiet Spica - ansvarar för drift och underhåll av fartyget

Årsmötet 2016

Vänföreningens årsmöte avhölls ombord på M/S Segelkronan vid Östra Brobänken, Skeppsholmen, Stockholm den 25/2 2016 i närvaro av 32 medlemmar.

Vänföreningens styrelse har under året bestått av Henrik Bergman ordf., Lennart Törnberg vice ordf. och informationsansvarig, Sören Jonsson sekr., Per-Olof Blom kassör, Carl-Åke Sjöberg ledamot tillika representant för stiftelsen, Christian Gustavsson, marknadsansvarig, Christian Wollert ledamot och Torgny Åhman ledamot. Efter årsmötet aväts en god middag på M/S Segelkronan.

Verksamhet under 2016

T121 Spica, har under året haft Gålö som hemmahamn.

Under mars genomfördes tre teoretiska utbildningspass för besättningen på isbrytaren S:t Erik vid Vasapiren i Stockholm gällande förtrogenhet med fartyget och inte minst brandutbildning. Vid varje tillfälle deltog ca 15 – 18 personer. Utbildningen är årlig och mycket viktig för att Spica såsom varande ett passagerarfartyg ska kunna framföras på ett säkert och örlogsmässigt sätt.

Underhållsarbeten

Ett antal arbetsdagar har genomförts under vår och höst för att hålla fartyget på en hög nivå både exteriört och tekniskt. Detta underhållsarbete pågår även under vinterhalvåret. Det idoga lilla arbetsgänget

Verksamhetsberättelse Föreningen T121 Spica Vänner Verksamhetsåret 2016

trotsar snö, kyla och blåst. Här följer en beskrivning av en del, som har åstadkommit under vårterminen.

Enligt principen med underhållsansvar har de fem tjänstegrenarna (Manöver/Optisk signal; Däck/Vapen; Maskin; Tele/Samband/Elektro och Intendentur/Sjukvård) förberett/planerat och genomfört underhållsåtgärder.

De fyra aktra torpedtuberna har lyfts i land med hjälp av Nordanös kran. Syftet med denna åtgärd har varit att dels kunna arbeta med tuberna iland under tak och dels att komma åt att rostbehandla delar av huvuddäcket. Meningen var att de åter skulle lyftas ombord igen innan Spicas ombasering till Stockholm den 4 juni. Så blev det tyvärr inte då Nordanös kran vägrade samarbeta. Tuberna är fortfarande landbaserade då ett av tubfästena ombord skadades vid en förtöjning. Åtgärdas under 2017 års varvsbesök.

Under våren har också fartyget fått sig en ordentlig ansiktslyftning. Högtryckstvätt, slipning, rostbehandling och målning har gjorts av såväl skrov som överbyggnad.

T121 Spica 50 år

Lördagen den 23 april var det dags för besättningen att fira att Spica under året uppnått den aktningvärda åldern av 50 år. Vi var ca 30 deltagare i Intensiven, som njöt av god mat, tillika dryck och umgänge.

Till sjöss

Söndagen den 1 maj var det äntligen dags för årets första sjötur. Provtursdagen var ett kombinerat systemtest och utbildningsdag, där fartygets olika system kontrollerades inför säsongens körningar så att allt fungerar som det ska. Dessutom genomfördes också en del grundläggande utbildningspass samt

Verksamhetsberättelse Föreningen T121 Spica Vänner Verksamhetsåret 2016

olika rutinmässiga kontroller enligt RFM. De senare för att kunna dokumentera den säkerhetsmässiga och materiella statusen på fartyget.

Genomgång med DP

En vanlig dag på jobbet

Årets första körning med passagerare blev en rotekörning lördagen den 21 maj tillsammans med R142 Ystad. Gästerna fick åka Järnholmsundsturen. Under färden genomfördes evolutioner vilket uppskattades av såväl gäster som besättning. Visning av Gålöbasen genomfördes också varefter samtliga bjöds på en lättare lunch. Konceptet med rotekörning fungerar så bra att det finns anledning att fortsätta med denna typ av körningar. Att dessutom öva enklare evolutioner ligger i andan för vår verksamhet att sprida marin kulturhistoria och kunskap om fartygets verksamhet under kalla kriget.

Lördagen den 4 juni var det då dags för den rutinmässiga ombaseringen till Vasamuseet för att under sommaren visa upp fartyget och erbjuda möjligheter till samkväm ombord för hugade kunder. Efter en inledande genomgång med besättningen genomfördes förberedelser för att ta emot passagerarna, som anlände med bland annat bokad buss. Efter mottagande och förevisning av Gålöbasen embarkerade gästerna och kursen sattes mot huvudstaden. Efter losskastning fick gästerna lunch och möjlighet att gå runt i fartyget. Efter såväl högfartslöpa som lågfartslöpa med kaffe och bulle förtöjde Spica vid Vasamuseet enligt tidsplan.

Perioden 4/6 – 21/8 var Spica baserad vid Vasamuseet med guidade visningar av fartyget lördagar och söndagar.

Ett avbrott i vistelsen i Stockholm gjordes under perioden 7 – 10 juli. Då besöktes Västerås tillsammans med R142 Ystad och T56. Resan dit var inte gemensam men vi anlände ungefär samtidigt. Turen dit och hem gick för Spicas del alldeles utmärkt inklusive slussning genom Hammarbysslussen. Våra kajplatser i hamnen kunde inte ha varit bättre. Publiktillströmningen var stor. Under fredagen genomförde Spica visningar medan Ystad tog passagerare ut på Mälaren. På fredag kväll anordnade Ystad en mycket trevlig middag för oss alla. Under lördagen var det Spicas tur att genomföra biljettkörningar. Intresset var stort.

Verksamhetsberättelse Föreningen T121 Spica Vänner Verksamhetsåret 2016

Tyvärr så fick vi ”turbinsallad” på mittens GT1 under den första turen. Vädret var som under hela helgen soligt och varmt utom på dagens sista tur då regnet fullkomligt vräkte ned. Västeråsresan blev sammanfattningsvis mycket lyckad med undantag för maskinhaveriet.

Helgen 19 – 21/8 arrangerade Sjöhistoriska Museet för andra året i rad Örlogsdagarna i den gamla örlogshamnen. Denna gång med endast historiska örlogsmän. I samband med detta firade Spica fredagen den 19 augusti 50 år med inbjudna gäster, totalt ca 50 deltagare.

Klart för 50-årsfirande

Söndagen den 21 augusti ombaserade Spica till Gälö. Resan började i fint väder men i höjd med Vaxholm började dimbankar uppstå och sedan försvann sikten totalt. Brygga och NS hade att stå i för att hitta fram till Gälö.

In i dimman!

Verksamhetsberättelse Föreningen T121 Spica Vänner Verksamhetsåret 2016

Torsdagen den 25 augusti blev en lång dag för besättningen både på Spica, Ystad och T56. Först transport till Stockholm och Skeppsbron. Där embarkerade ett stort antal kunder till ett kinesiskt mobiltelefonföretag. Vidare till Askrikefjärden där en "burn out" gjordes av alla fartygen. Spica gjorde så gott hon kunde med sina två fungerande turbiner. Vädret under dagen var till en början bra men innan ankomst till Vaxholms Kastell där gästerna skulle debarkera började det regna. Dessutom fick Spica ligga och vänta en längre stund på att Ystad skulle lämna kajen. Det var en trött besättning, som strax efter 21 ankom Gålö.

EDIP

Vega Bar grillade hamburgare

Flaggan i topp

Den traditionsmässiga dagen i paradiset genomfördes denna gång lördagen den 10 september som en öppen inbjudan till allmänheten. Det gav ett bra gensvar då ca 600 gäster kom på besök. För Spicas del blev det 6 körningar. Det innebar att det vi kunde visa upp fartyget och dess manöverförmåga runt Äggskären för 237 passagerare under 5 timmar. Vädret var också, som vanligt, på vår sida så alla var mycket nöjda med sina upplevelser.

Kalla kriget

Biljettkörning Kalla kriget lördagen den 17 september. För andra året i rad genomfördes denna temaresa. Även denna gång förflyttade vi oss tillsammans med Ystad. Förflyttningen inleddes med att Spica och Ystad under förmiddagen defilerade förbi minnesstenen för jagarkatastrofen 17/9 1941 och från Spica nedlades Veteranflottiljens krans på Märsgränsvikens stilla vatten till åminnelse av de omkomna.

Verksamhetsberättelse Föreningen T121 Spica Vänner

Verksamhetsåret 2016

Efter att ha återvänt till Gålöbasen för att hämta upp passagerare förflyttade vi oss i rote runt Muskö moturs. Som helhet en mycket lyckad resa där vädret än en gång var med oss.

Under hösten har också genomförts två övningar tillsammans med Amfl där Spica och Ystad har agerat målfartyg. Detta samarbete med Amfl har uppskattats mycket av Spica och Veteranflottiljen i sin helhet och inte minst av ”kunden” Amfl.

Antalet gångdagar under året var 11.

Slut på säsongen

Under hösten har ett antal arbetsdagar genomförts både ombord Spica och i land med uppstädning och arbete med Containerstaden. Hösten har avslutats med att Spica har förberetts för sin vintervila

Fartygslaget med sina containrar för förvaring av reservdelar har fortsatt att byggas upp på Gålö. Veteranflottiljen har genom utökat arrende fått tillgång både till mer mark och fler byggnader. En stor del av anskaffade reservdelar finns nu på Gålö. Visst material finns i Ärla där vi tillsammans med R142 Ystad disponerar ett förråd för en längre tid.

Verksamhetsåret 2016 har liksom 2015 för Spica varit mycket intensivt. Marknadskommittén har lagt ned ett stort arbete på att ordna körningar. Vi har troligen också fortfarande TV-programmet Bil- och Båttokig som sändes i SVT den 1/1 2015, ett program helt tillägnat T121 Spica, att tacka för museifartyget Spica tillsammans med 2015 mest aktiva år hittills.

Vänföreningens styrelse vill härmed framföra ett stort och varmt tack till alla i besättningen för insatser och uppoffringar i samband med körningar, arbetsdagar och övriga gemensamma aktiviteter. Vi kan se tillbaka på ett mycket positivt år med flera intressanta och givande körningar med i princip fullt antal passagerare vid samtliga. Det blev till och med en så stor insats på att genomföra kundkörningar att det långsiktiga och förebyggande underhållet fick stå tillbaka en hel del. Dock så har de som deltagit under såväl rutinmässiga som spontana arbetsdagar gjort ett beundransvärt jobb med både avhjälpande underhåll eller reparationer och åtgärder för att kunna genomföra kundkörningarna.

Övrigt

Styrelsen vill till sponsorer och medlemmar, som under år 2016 stöttat projektet T121 Spica ekonomiskt, och till medlemmar, som under året nedlagt ett omfattande arbete ombord på fartyget eller i samband med guidning för allmänheten framföra ett stort tack.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för T56 Verksamhetsåret 2016

Vårrustningsarbetet kom igång med ett uppstartsmöte 2016-01-30 med 14 st. deltagare. Viktiga arbeten planerades och startades vecka 9 i maskin efter att vårt trycklager havererat på babords propelleraxel. Arbetet med att demontera mellanaxeln samt plocka bort lagerhuset med trycklagret från propelleraxeln var komplicerat.

Efter stark insats från berörda blev ett ersättningslager monterat och har nu varit i drift under säsongen 2016 men tyvärr så måste motsvarande lager bytas på centerns propelleraxel inför säsongen 2017.

Beträffande skrovet så fick botten kompletteras med ytterligare ett skikt växtskyddsfärg efter att vi har haft en hel del havstulpaner som fripassagerare.

En del svetsarbeten och målningsarbeten har som brukligt utförts rutinmässigt inför säsongen.

Nytt startbatteri för en motor samt ett ytterligare nytt har installerats till vår GMDSS anläggning.

Våra livflottar har besiktigats och ytterligare en tio-mans livflotte har monterats på SB-sidan så nu finns det plats för 30 st. personer om olyckan skulle vara framme.

Under maj månad kunde den så efterlängtade sjösättningen genomföras efter en del sliptrassel.

Provkörningen avlöpte under en viss nervositet om ersättningslagret skulle klara

påfrestningarna men lagrets drifttemp hölls sig inom gränserna så vi slapp nyttja slipen igen.

Första kundevenemanget blev besöket i Västerås under Big Power Meet tillsammans med T121 Spica och R 142 Ystad.

Besöket blev mycket uppskattat och både besättning och ett stort antal besökare var nöjda med Veteranflottiljens fartygspresentation där vi visade upp vår marina historia i Mälarens vatten.

En uppskattade del var också vårt utbyte med flygveteranerna i Västerås som visade sina manövrar i luftrummet och som vi tog efter på Mälarens vatten med evolutioner på fjärden. Övningarna var inte lika uppskattade av boende längs stränderna med sina "sjönära installationer".

Den traditionsenliga besättningsresan blev i norra skärgården med start 3 aug. från Gålö vidare till Sandhamn med övernattnings på Söderarm nedanför den berömda angöringsfyren. Söderarm är sevärt och är att rekommendera för övriga som inte besökt platsen.

Vidare från Söderarm till Grisslehamn och slutligen Öregrundsskärgårdstivoli den 4-5 aug.

Den 5-6 aug. gick vi söderut igen till Arholma med övernattnings på Lidö utanför Gräddö.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T56 VERKSAMHETSÅRET 2016

Sedan blev det avgång från Lidö-Finnhamn den 6 aug. i fortsatt fint sommarväder. Slutligen så den 7 aug. anländer vi hemmahamnen Gålö efter en lyckad besättningsresa. Nästkommande aktivitet blir gemensam körning tillsammans med övriga i flottiljen för att delta i Stockholms örlogsdagar på Djurgården helgen den 22–23 aug. Ett lyckat evenemang med rekordpublik samt en officiell ceremoni gällande ett överlämnande av V150 JÄGAREN till Veteranflottiljen

Nästkommande vecka var den stora utmaningen gällande det som jag tror det största evenemanget som flottiljen har organiserat och deltagit i.

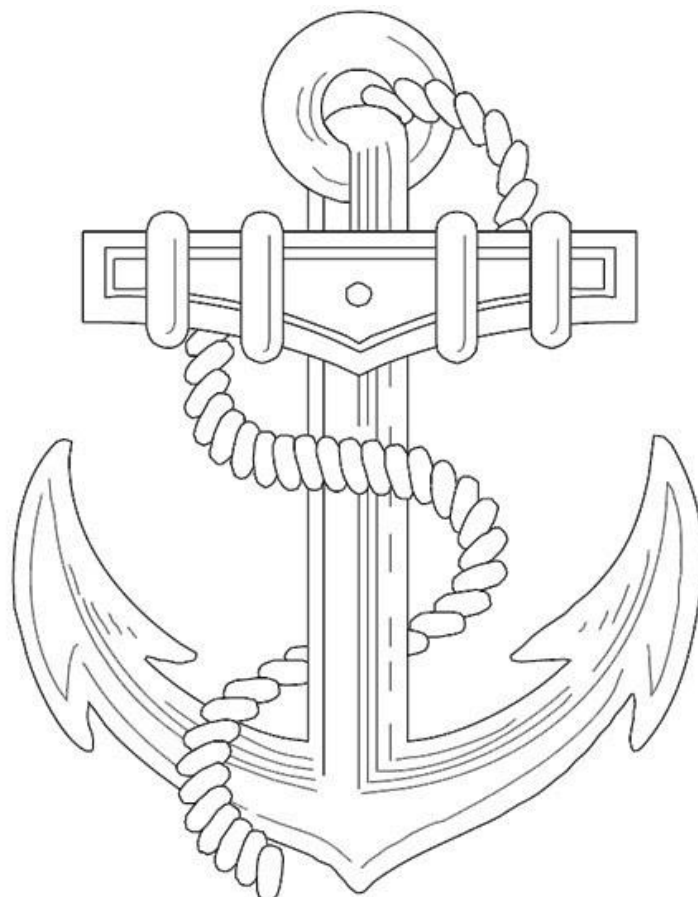
Vi hämtade våra gäster i Stockholm för vidare resa till Vaxholm med flygande start på Askrike fjärden tillsammans med ett antal RIB-båtar, T121 Spica och R 142 Ystad.

Allt filmades och tydligen så blev alla nöjda! Utom fotografen som körde filmningen från sin drönare som senare kraschade mot R 142 Ystad och hela film minneskortet föll i Vaxholms vatten utanför Kastellet!

EDIP 11 sept. Som traditionen bjuder i bra sommarväder med rekordpublik och en lycklig Hamburgare-/korvsäljare. Ett nytt inslag var defileringsförbi 4. sjöstridsflottiljen och Amf1 i samband med att Marinens dag arrangerades på Berga. En betydelsefull aktivitet där vi hedrar vår nuvarande operativa marin med fartyg som tidigare har tjänstgjort och visat flaggan runt Sveriges kust.

Avslutningsvis blev det en skeppsafton på HMS JÄGAREN som en avslutning på säsongen för våra nya och befintliga besättningsmedlemmar samt ett avstamp inför säsongen 2017.

Väl mött inför nästa säsong som kommer att kräva lite extra av oss!

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för T38 Vänner Verksamhetsåret 2016

ÅRSMÖTET

Vid årsmötesförhandlingarna på Marinmuseum den 16 mars deltog 23 personer. Föreningens ordförande, Jan Hagberg, valdes att leda årsmötesförhandlingarna.

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna året, trots att verksamheten under 2015 av olika orsaker blev något begränsad och att det ekonomiska resultatet redovisades som negativt, som därefter visade sig vara positivt. Medlemsavgiften för 2017 beslutades vara oförändrad. Dessutom beslöts att fr. o m 2017 införa en särskild medlemsavgift för familjer.

Ordföranden Jan Hagberg omvaldes som föreningens ordförande för ytterligare en tvåårsperiod. Bland styrelseledamöterna vars mandattid utgick hade suppleanten Björn Edarp av sagt sig omval. Björn har haft olika poster inom styrelsen sedan föreningen bildades år 2000. Som ersättare invaldes Dick Nilsson som tidigare varit sammankallande för valberedningen. Övriga styrelseledamöter omvaldes, liksom revisorerna och som ersättare för Dick Nilsson i valberedningen valdes Björn Edarp. Under övriga frågor utdelade ordföranden Veteranflottiljens hederstecken ”för förtjänstfullt arbete i Veteranflottiljen” till veteranerna Arne Palm, 80, och Hans Westerholm, 75, för deras insatser på T38. Arne är sekreterare i föreningen sedan 2009 och Hans har under många år varit en kunnig och entusiastisk däcksmatros, främst när det gäller däckunderhållet.

Efter en enklare måltid höll medlemmen och chefen för Marinbasen, kommandör Erik Andersson, en trevlig och intressant föreläsning om Marinen idag och i morgon, med tyngdpunkt på den myndighet han själv är chef för.

UNDERHÅLLSARBETEN

Under perioden oktober 2015 till slutet av juli 2016 genomfördes på T38 ca 1100 mantimmar underhåll. Under sommaren genomfördes ytterligare ca 100 timmars underhållsarbeten p.g.a. haverier och efter torrsättning i oktober ytterligare ca 200 mantimmar.

20 MAJ – SJÖSÄTTNING

Fredagen den 20 maj sjösattes T38. Sjösättningen gick bra och därefter förtöjde vi vid Wasaskjulet på Lindholmen för fortsatta rustningsarbeten.

4 JULI – PROVTUR

Provtur hade planerats till den 4 juni. Denna kunde tyvärr inte genomföras då det vid provstart visade sig att BB propelleraxel inte gick runt. Efter några dagars felsökning och arbeten konstaterades att T38 åter måste torrsättas för att åtgärda felet. Detta skedde den 13 juni. Därefter vidtog arbeten med BB axelbärlager, vilket innebar att BB axel måste dras. Ny sjösättning den 22 juni och provtur den 4 juli med godkänt resultat. Då vi inte var klara med arbeten och bunkring inför sommarens planerade verksamhet förtöjde vi åter i Örlogshamnen.

16 JULI – VISNING VID MARINMUSEUM

Lördagen den 16 juli förtöjde T38 tillfälligt vid Marinmuseum för att genomföra visning, eller ”öppet hus”, för allmänheten mellan kl 1000 och 1500. Under dagen besöktes T38 av ca 215 personer som fick gå ombord på fartyget och få information om T38 och föreningen.

22 JULI – BESÖK I KARLSHAMN

Fredagen den 22 juli gjorde T38 ett endagsbesök i Karlshamn i samband med Östersjöfestivalen. Syftet med besöket var att visa upp T38 för allmänheten. På till och frånresan hade medlemmar inbjudits att medfölja.

Klockan 0700 samlades besättningen i Örlogshamnen för att göra klart för gång till Marinmuseum och senare Karlshamn. På tid, kl 0710, kastades loss och på marschmotorer begav vi oss till Marinmuseum för att där hämta de medlemmar som skulle medfölja till Karlshamn. Kl 0820, efter att medföljande medlemmar deltagit i den säkerhetsgenomgång som alltid genomförs, kastades loss, och färden ställdes mot Karlshamn.

Vädret vid tillfället var mycket behagligt. Ringa vind som krusade havet något, sol och molnfritt. T38:ans motorer ”spann kattlikt” och efter att Aspö passerats ställdes färden västvärt mot Karlshamn. Vi anlände till Karlshamn ca kl 0930 och förtöjde sedan vanligt vid östra kajen. Allt gick så bra som det bara kan.

På kajen hade uppställts ett stort antal veteranbilar, varför det vid tillfället fanns en större mängd åskådare på plats. Vid visning av fartyget kunde noteras, att antal besökare blev ett rekord. Inte mindre än 325 besökare. Ett bra resultat.

Vädret under vårt besök i Karlshamn var på vår sida. Sol, varmt och uppehåll. Detta kanske bidrog till det publika intresse som visades för ”vår” båt.

Klockan 1500 klargjordes för losskastning efter det att nya medföljande medlemmar hållit genomgång av gällande säkerhetsföreskrifter. Återfärden till Karlskrona gick utan anmärkning. Vädret var detsamma som vid färden till Karlshamn. Kl 1645 förtöjde vi åter i Örlogshamnen, Karlskrona. Efter att medföljande medlemmar debarkerat, sliptogs T38 i Mtb-hallen.

13 AUGUSTI – MEDLEMSDAG

Vår medlemsdag i samband med Marindagen i Örlogshamnen den 13 augusti kunde genomföras helt enligt programmet. I besättningen deltog hela 21 personer och vi kunde därför köra växelvis med två besättningar. Vädret var fint. Endast friska vindar som avtog under dagen och inget regn. Efter Karlshamnsbesöket hade T38 legat på slip i Mtb-hallen. Därför började dagen med sjösättning. Därefter genomfördes fem åkturer med totalt 71 medlemmar. Bättre än förväntat. Förutom medlemmar, många intresserade åskådare på kajen. Försäljningen av föreningsartiklar gick som vanligt strålande och gav ett bra tillskott i kassan. Dessutom rekryterades ett antal nya medlemmar till föreningen.

När medlemsdagen var avslutad kunde T38 förtöja vid Mtb-hallen på Lindholmen där besättningen sedan förberedde för kvällens skeppsafton med anhöriga till besättningen.

11 SEPTEMBER – KULTURARVSDAGEN

Söndagen den 11 september deltog T38 vid en ”mini-mässa” på Marinmuseum med anledning av Kulturarvsdagen. Förutom en presentation av föreningen i hörsalen hade T38 tillsammans med övriga vänföreningar till Marinmuseum en monter med information på övre planet. Intresset från allmänheten var ringa.

5 OKTOBER – TORRSÄTTNING

Den 5 oktober togs T38 upp för vinterförvaring i Mtb-hallen. Även denna gång med god hjälp från Marinbasens ekipageavdelning.

ÖVRIGT

Den 24 oktober höll ordföranden en föreläsning om T38 historia och föreningens verksamhet för medlemmarna i Flottans Män i Malmö. Föredraget blev mycket uppskattat.

Vänföreningen T38 Vänner hade vid årsskiftet 295 enskilda medlemmar varav 5 är hedersmedlemmar. Antalet företagsmedlemmar var 5.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för M20 Verksamhetsåret 2016

M 20 gjorde en ”stor Sverigeturné 2016” i gammal traditionell stil, från hamn till hamn med en extra tonvikt på Bohuslän.

Tre tappra medlemmar slöt upp på Allhelgonadagen och genomförde materielkontroller. Maskineriet fungerade utan anmärkning efter ordentlig varmkörning. Den nya plottern fungerade utmärkt och gav oss ett fint spår av dagens tur med ”solsken”.

Under den första helgen i oktober samlades, främst under lördagen, ett halvdussin medlemmar, varav två ”Göteborgare” (!), för att vårda M 20.

Arbeten utfördes såväl på som under däck. Två av oss fortsatte på söndagen med sjömaning i strålande och värmande höstsol och helt vindstilla!

Ett härligt avbrott i vardagen till nytta och nöje för oss alla och inte minst för M 20!

På kölsträckning- & byggnadsplatsen vid Neglingevarvet, Saltsjöbaden, där M 20 löpte av stapelbadden den 1 december 1941, ligger i stället för den stora varvsbyggnaden idag en restaurang, Plyms kök & bar! Här firar vi den 1 december kl 17:30 M 20 75 år. Med M 20 liggande förtöjd alldeles utanför verandafönstren sitter vi varmt och skönt och firar jubilarer! Vi ankommer till ”Neglingevarvet” med M 20 och förtöjer på pontonen alldeles intill restaurangen.

Lördagen 2016-12-03 gjordes M20 klar inför vintern.

Besök gärna <https://youtu.be/3tjK1h2K5js> som sammanfattar en vecka ombord

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för FSvR – R142 Ystad Verksamhetsåret 2016

FÖRENINGENS VERKSAMHET

Föreningen Svenska Robotbåtar (FSvR) är en ideell organisation med syfte att bevara en robotbåt i sitt originalskick så långt som det är praktiskt och ekonomiskt möjligt. Vi ska dessutom sprida kunskap och kännedom om fartygstypens historiska roll och unika teknik i samarbete med maritima myndigheter och organisationer. Föreningen bildades 2006.

FSvR har ett avtal med SMM (Statens maritima museer), www.maritima.se att driva f.d. robotbåten HMS Ystad som ett levande museifartyg. I detta arbete ingår att köra fartyget, utbilda besättningar och underhållspersonal, sköta underhåll, samla och bevara dokument, manualer och bilder om fartygstypen, sprida information och kunskap till allmänheten mm.

Föreningen består av fullbetalande, stödjande samt hedersmedlemmar. Såväl fysisk person som juridisk person som stödjer föreningens ändamål kan bli medlem i föreningen. Under 2016 har föreningen haft 100 fullbetalande medlemmar. Sammantaget har övriga medlemmar utgjort ca 30 personer. Både ur ett verksamhets- och ett ekonomiskt perspektiv har 2016 varit ett mycket framgångsrikt år.

Mot Järnholmssund!

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER VERKSAMHETSÅRET

ÅRSMÖTET

Lördagen den 13 februari genomfördes årsmötet i Båsamässen. Många medlemmar mötte upp och som vanligt gick mötesförhandlingarna i bra tempo under ordnade former. Vi fick en ny styrelse med Göran Lindahl i spetsen. Malin Harström och Christoffer Haraldsson avtackades efter många år i vår styrelse.

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad

Verksamhetsåret 2016

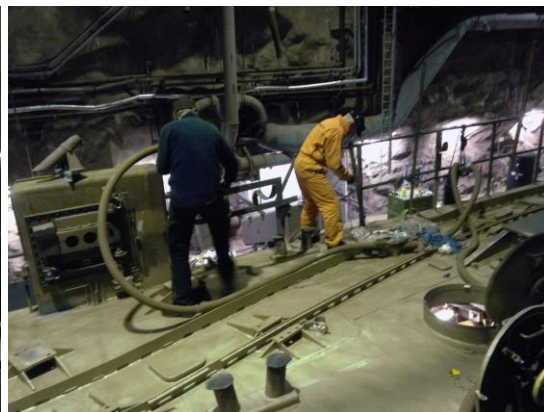
En ny marknadsgrupp presenterades. Björn Levinson och Björn Thambert åtog sig att leda gruppen. Årets hemliga gäst visade sig vara Peter ”Handkartan” Hjelm som höll ett mycket lärorikt och intressant föredrag i ämnet meteorologi. Kvällen avslutades med traditionell skeppsafton.

TORRSÄTTNINGEN

Den 23 mars satte vi fyr under pannorna, kastade loss och stävade mot Muskö där Risdalsslipen väntade på R142 Ystad för den kommande torrsättningen. Denna, för varje fartyg obehagliga händelse, återkommer vart tredje år efter ett krav från Transportstyrelsen som ska kunna genomföra regelbunden tjocklekskontroll av skrovet. Spaningsradarn hade avlägsnats innan avfärden så att vi skulle klara ingångshöjden till tunneln. Robottuberna lyftes av efter ankomst och senare blev de två, som bara var attrapper av stål, ersatta med originalmodell i aluminium. Planeringen för skrovet under vattenlinjen, var att förstärka plåten på de ställen där så krävdes och att nödvändiga svetsarbeten skulle utföras av personal på plats. Skrovet befanns i gott skick men fler svetsarbeten än beräknat krävdes. Vi beslutade också om att begära hjälp med att utföra blästring och grundmålning under vattenlinjen av personal på varvet. Man blästrade även däck från akter till styrhytt.

Botteninspektion

Halvdäck

Stora underhållsarbeten såsom målning av skrov och däck, rostskyddsmålning av skrovet invändigt i aktern, arbeten med roder, propelleraxlar och propellerblad samt annat som var lämpligt att göra, utfördes av medlemmarna. Vi kunde tömma akterskeppet på en ansenlig mängd vatten som läckt in under åren. Ett stort antal arbetsdagar utfördes av medlemmarna. Efter ca sex veckor i berget var arbetena klara och Ystad sjösattes och återvände till Gålö.

ARBETSDAGAR

I vår verksamhet är det i regel arbetsdag på Gålö den första lördagen i varje månad. Inför denna kallas alla medlemmar. Anmälan sker via en Doodle på nätet. Under denna dag förekommer utöver underhållsarbeten även utbildning, olika möten samt ibland skeppsafton. Årets underhåll utfördes i allt väsentligt under torrsättningen på Muskö. Vi har loggat totalt 1350 mantimmar. Administrations- och planeringstimmar är okänt i antal.

UTBILDNINGAR

Årets utbildningsinsats blev mindre än planerat, främst på grund av det stora underhållsarbetet vid torrsättningen under våren. Trots det hann vi med fyra kortare (<0.5 tim) utbildningar i samband med arbetsdagar och körningar. För våra nya medlemmar genomförde vi en halvdag med grundläggande skyddstjänstutbildning och två halvdagar med förtroghetsutbildning.

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad Verksamhetsåret 2016

”Vända flotte”

Vi arrangerade även två tillfällen då delar ur den körande besättningen fick öva på att ”vända flotte” i Järfälla badhus. Vi genomförde tillämpade skyddstjänstövning under gång vid tre tillfällen.

BILJETTKÖRNINGAR

Minnesstenen på Märsgarn

Full fart framåt

Av alla våra biljettkörningar under säsongen blev Tema Kalla kriget i rote med Spica lö 17 september mest speciell. På dagen för 75 år sedan utspelades den tragiska så kallade Jagarolyckan på Märsgarn. I fantastiskt fint väder defilerade våra två fartyg in i hamnbassängen där det samtidigt vid minnesmonumentet genomfördes en särskild högtid med prominenta gäster. Våra passagerare fick denna dag vara med om något helt unikt.

Våra åtta biljettkörningar har annars fått fina omdömen av passagerarna enkäterna. Särskilt roligt är det att besättningens bemötande ombord, omnämns i mycket uppskattande ordalag. Hela arrangemanget får toppbetyg. Närmare 99,9 % kan tänka sig att rekommendera resan för en vän eller arbetskamrat. Nästa lika många kan tänka sig att åka med, en gång till. I snitt har vi haft 28 passagerare ombord vid våra resor. Under året har marknadsföringen förts på FaceBook, genom Radio Haninge, Skärgårdsradion, samt inför årets långresa i Visit Södertälje/Västerås och lokala tidningar, där vi skickat så kallad redaktionell text och bild. En mycket stor mängd interna och externa e-postadresser har varit föremål för våra utskick av information och säljblad. R142 Ystad på sociala medier utvecklas. Gilla-markeringar av vår FaceBook-sida har ökat med 47 %.

Våra uppföljande enkäter visar att andelen som har hört talas om verksamheten via sociala medier utgör

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad

Verksamhetsåret 2016

endast 10 - 20 %. Den övervägande andelen har i stället fått kännedom om oss genom rekommendationer av något slag. Därför vill vi fortsätta att prioritera kvalitetsarbetet.

FÖRETAGSUPPDRAG

Motljus på Mysingen

Fyra företag har anlitat oss för sina aktiviteter. Den 5 juni körde vi de anställda på Hans Andersson Entreprenad AB från Nyköping hem till Gålö och Haninge, där deras verksamhet är baserad. Resan gick i mycket vackert väder. Färden över öppet hav gav försmak på den annalkande fina sommaren. En vecka senare 12 juni var det dags igen. Det finska företaget Pöyry beställde en temadag ”Ubåtsjakten under 80-talet” där man hyrt in egen expert som inledde med ett föredrag på Intensiven. Efter båtfärd över Hårsfjärden, runt Muskö och med tre GT 11:4 över Mysingen, avslutades dagen med en 3-rätters i samtliga mässar. I slutet av augusti medverkade vi, tillsammans med flera fartyg ur Veteranflottiljen, i ett magnifikt event arrangerat av det kinesiska företaget Huawei som tillverkar och säljer kommunikationsutrustning inkl. mobiltelefoner. Aldrig tidigare har Lidingöborna trott sig se ett fullskaligt örlogsanfall ute på Askrikefjärden. Slutligen 30 sept genomförde vi en mindre körning för anställda på dataföretaget UPSYS i Uppsala.

LÅNGRESA

Årets långresa med Ystad gick västerut. Det var många som var skeptiska till tanken att ge sig in i ”Grodhavet” med en robotbåt men efter en del lobbyarbete hos medlemmar och styrelse bestämdes att vi skulle gå till Västerås den 7 juli. Just detta datum var ingen slump. Den helgen var det nämligen Power Big Meet i stån, vilken är världen största bilträff för amerikanska bilar. I år fick man fler än 25 000! Perfekt målgrupp tänkte vi. Givetvis spred vi våra långreseplaner till övriga fartyg i Veteranflottiljen. Både Spica och T56 ville hänga med. Planen var att till Västerås skulle vi gå via Södertälje och hemresan via Vasamuseet. Där skulle vi ligga några veckor, innan vi gick till Gålö.

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad Verksamhetsåret 2016

När tiden var inne infann sig den berömda "Gålöbjän" i form av varmt och vackert väder. Marknadsgruppen hade lyckats intressera tillräckligt många passagerare på samtliga ben så på morgonen den 7 juli kastade Ystad och T56 loss från hemmabasen med kurs mot Södertälje. Efter slussning, ett kortare stopp för lunch och byte av passagerare gick vi vidare till Västerås där vi knöt fast vid 17 tiden. Spica hade anlänt strax före oss. De hade gått direkt från Stockholm. Fredagen ägnades åt att guida allmänheten ombord och köra några kortare biljetterturer. På kvällen ordnades stor grillfest på kajen för samtliga i besättningarna.

Vid kaj i Västerås

Lördagen låg vi stilla och fortsatte med guidningar ombord. Vi hann även med egna aktiviteter som att besöka bilfesten och studiebesök på ett av kustbevakningens fartyg. På söndag morgon var det dags att gå mot Stockholm. Det var i princip fullsatt ombord med förväntansfulla gäster och besättning. Vi kastade loss strax efter kl.10 och var framme vid Vasapiren kl.17:30. Efter 4 dygn ombord var 2016 års långresa till ända och som vanligt hade alla fått många nya trevliga minnen och upplevelser.

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad Verksamhetsåret 2016

DELEGATION TILL KIELER WOCHE

Föreningen Svenska Robotbåtar fick sent 2016 en inbjudan att delta i Kieler Woche, som sker veckan före midsommar. Upprinnelsen till detta var att Hartmut Digutsch besökt Ystad, när hon låg i Visby i juli 2015. Fyra medlemmar åkte till Kiel och blev fantastiskt väl omhändertagna. Ett antal nya vänner till FSvR kan läggas till listan såväl som att vi blev inbjudna att komma med R142 Ystad 2017. Under året togs sedan beslut om att bilda ett projekt Kiel 2017, som först har undersökt möjligheterna att realisera en resa till Kiel. Arbetet kröntes med att få tillgång till staden Kiels officiella inbjudan, som ligger på svenska ambassaden i Berlin. Vi har sedan fått beskedet att Marinchefen har fattat beslut om att SMM kan svara positivt på inbjudan. Man avser att skicka R142 Ystad till örlogshamnen i Kiel!

JUBILEUM

År 2016 firade Robotbåten R142 Ystad 40 år, och tio av dem hos Föreningen Svenska Robotbåtar. Vi passade på att fira vid två tillfällen.

Fredagen den 19 augusti uppvaktade Statens Maritima Museer och Marinen R142 Ystad och FSvR. SMM företrädades av överintendent Leif Grundberg och direktören för Sjöhistoriska Museet av Hans-Lennart Ohlsson. Marinen representerades av marinchefen Jens Nykvist och hans adjutant Staffan Litterin.

Många medlemmar mötte gratulanterna på backen ombord på Ystad där hon låg i strålände solsken vid Vasapiren i Stockholm. Marinchefen inledde med att hylla föreningen för att hålla Ystad i ett så gott skick så att hon fortfarande fungerar samt samarbetet mellan föreningen och SMM. Han överlämnade en gåva, en sextant – också 40 år gammal, där han med erfarenhet av ubåtar inte riktigt visste hur man använder en sådan i 40 knop. Emellertid var MC säker på att vi löser det också!

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad Verksamhetsåret 2016

Överintendenten fortsatte hyllningarna genom att prisa föreningens arbete med Ystad och samarbetet mellan FSvR och SMM.

- Det känns värdefullt och tryggt att kunna visa upp det här fina marina arvet tillsammans med er därför att det är ni som vet allt om henne och hur man hanterar henne. Utan er skulle vi, SMM, stå oss slätt, sa Leif Grundberg

Roffe spexar

Den 3 september firade föreningen jubileet tillsammans med medlemmarna och betydelsefulla personer, som hjälpt till under dessa 10 år. Alla bjöds ut till Gålöbasen, en sjötur till Utö och därefter en god lunch ombord. Därefter arrangerades lekar och tävlingar för blandade grupper. Högtidligheterna avslutades med jubileumsmiddag för medlemmar och deras respektive med fartfylld dans till livebandet Chuck Berry Mania.

JUBILEUMSBOKEN

Vad är ett jubileum utan en Jubileumsbok? Ja, vem vill svara på det? Lika bra att sätta igång!

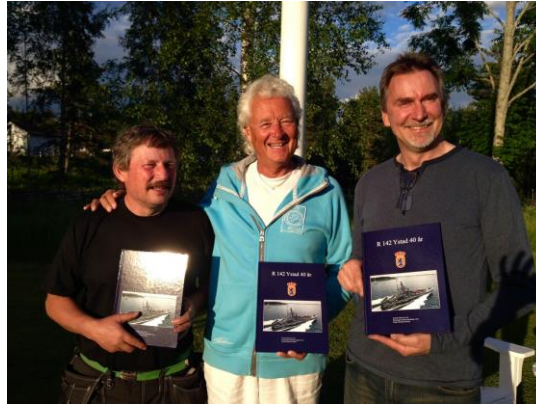
Vad skulle då denna bok handla om?

Då jag under dessa 10 år tagit massor av bilder på oss medlemmar, i alla möjliga och omöjliga situationer så nog sjutton skulle det handla om OSS! Men utan fartygets historia från början och under hennes 30 år i Marinen så skulle det ju fattas mycket. Då måste det ju till en del forskning. Min tanke var att ge oss alla en gemensam bakgrund och lite kuriosa. Jag hade fått en bilderbok när vi körde rote med T56 av Bengt Celsing i föreningen Flygande Veteraner. Av Bo Ahlgren fick jag veta att den som är mästare på att göra denna typ av böcker är Gunnar Sannergren. Han är engagerad i Flygande Veteraner han med. Jag ringde Gunnar och vi träffades. I vanlig Ystadsanda så sa han:

- Kom med dina bilder så lägger jag in dem i mitt program. Det går fort och är lätt! Jag hjälper gärna till.

Optimistisk och glad i hågen började jag sortera ut mina bilder som jag har sparat i Ystadsmappar per år. Det var ganska lätt att plocka ut och lägga i ordning de bilder som jag tyckte beskriver vad vi medlemmar gör med fartyget och i föreningen. Vissa bilder saknades t.ex. bilder från dopet av Ystad, sjösättningen, körningen från Karlskrona som jag inte var med på. Var kunde jag hitta dessa? Nu startade ett detektivarbete. Mina kontaktpersoner fick börja letade i sina hårddiskar, som ofta var osorterade. Mycket hade gått förlorat när man kasserade sin gamla dator. Men se där! PO Blom hade koll på det mesta.

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad Verksamhetsåret 2016

Under tiden tog Rolf Moberg och beställde alla loggböcker från Krigsarkivet. Han fick låna tio åt gången och fick sitta där och bläddra. Stort fokus hamnade på vem som hade befälet över Ystad, med datum och olika hamnar både i och utanför våra gränser Jag tror Roffe var där minst 15 gånger, varje gång i flera timmar. Nu talar vi om källforskning. Vi ville ju beskriva var vi varit med Ystad så Johnny Lund tog fram översiktsbilder per år. Nu var det ”bara” att börja lägga in i Gunnar bokprogram och få en struktur. För varje bild kom priset per sida fram på hans dator. Det blev lite stressande men resulterade i att vi fokusera på det viktigaste.

Gunnar och jag träffades ca 15 gånger ungefär tre timmar vid varje tillfälle. Till slut fick vi ett resultat som vi kände för. Ystads styrelse fick tycka till. Det blev några korrigeringar. Vi gick ut till medlemmarna med en beställningsförfrågan. Till slut kunde vi se att en order på 100 exemplar kunde genomföras, vilket medgav ett lägre volympris. Boken beskriver nu föreningens och R142 Ystads historia, som blir till glädje för våra medlemmar. Den kan också bli ett utmärkt verktyg för att locka framtida samarbetspartners eller bli en värdefull gåva i olika sammanhang.

B-STYRKA

Under hösten genomförde Veteranbåtsflottiljen målgång för Amfibieregementet vid två tillfällen. Det var Spica och Ystad som agerade s.k. B-sida under Robot 17-gruppernas slutövning.

Båda övningspassen, sammanlagt tre dagar, utspelade sig på Mysingen och inloppet till Hårsfjärden. Övningsledaren hade lagt upp ett antal målspar, med stegrande svårighetsgrad, som Spi + Ysd fick följa. Inledningsvis gick vi med låg fart och lång tid på rak kurs för att mot slutet köra högfartslöpor med frekventa kursändringar. De sista löporna körde Ystad själv i dryga 35 knop utanför lotsleder. Allt för att göra det svårt för de övande. En intressant och nyttig övning för såväl A- som B-sida.

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad

Verksamhetsåret 2016

Några reflektioner:

- Glädjande och hedrande att vi fick uppdraget.
- Vi gjorde succé hos uppdragsgivarna. Takten och svårighetsgraden ökades till en nivå där de ansvariga uttryckte det som ”att det var det bästa de varit med om och om de själva fått samma träning när det begav sig för dem så...” Nu vet åtminstone amfibie vad vi kan erbjuda när det gäller målgång.
- Att vi kunde mobilisera en hel besättning under hela dagar där det var semesterdagar som gick åt är även det en bedrift.
- Vi lyckades hålla den sekretessnivå som amfibie krävde; inga bilder har (vad vi vet) cirkulerat på sociala media.

EDIP

En dag i paradiset d.v.s. Gålö genomfördes lö 10 september och blev återigen en stor succé. Intresset för Veteranflottiljen ökar. Våra fartyg gick hela dagen ut på slutsålda sjöturer. Arrangemanget lockade ca 500 besökare. Årets upplaga genomfördes i det vanliga vackra Gålövädret, samma dag som Marinens Dag på Berga. Våra fartyg passade därför på att göra en särskild sväng in i Hårsfjärden, för att visa upp sig.

STUDIEBESÖK HMS SMÅLAND OCH AEROSEUM

Modell av en slagkraftig skönhet

Så var det då dags att träffas för att bekanta oss med jagaren Småland hos Maritiman i Göteborg 22–23 okt. Vi var 20 kunskapstörstande medlemmar som infann sig vid entrén i blåst och regn. Göteborg bjöd på väder. Vissa tänkte att det bryr sig inte äkta ”Ystadschappar” om. Vi upptäckte några bekanta ansikten, Jan Lindgren ordförande i T46 vänner. De var där med sina reservofficerskamrater och skulle också ha guidning på Småland kl. 13.00. Deras guide Rolf infann sig i god tid och låste upp så vi kunde komma inomhus vid entrén. Till slut var alla på plats, men var är vår guide?! Vi hade fått bekräftat från Maritimas chef Per Källman att en erfaren och berest guide skulle ta hand om oss. Vad göra? På de telefonnummer vi hade, svarade ingen.

Ystads medlemmar brukar ju ha en brokig kunskap och erfarenhet så Johnny Lund i vårt sällskap tillfrågades om han kunde ta oss runt och berätta från sin tid ombord på Halland. Sagt och gjort. Nu blev det att uppdatera hans 35 års gamla minnen. Så bar det av ombord, in, ner, ut, upp, och vice versa. Det var många frågor som kom och de flesta fångade Johnny med den äran. Vi hade det gott ombord i ca två timmar. Nu blev det fritt för var och en. Vissa gav sig ner i ubåten Nordkaparen, andra till patrullbåten

Verksamhetsberättelse FSvR – R142 Ystad Verksamhetsåret 2016

Hugin, Göran och CG gick på ett konstituerande medlemsmöte. Vissa tog chansen att släcka sin törst i mässen på Marieholm på vägen till Hotel Barken Viking. Det gällde att både komma i form och att snygga till sig, innan Gunrumsmiddagen på Småland.

Vi gav oss upp till den ombonade och stora mässen på HMS Småland. Där var det välkomstskål och vi alla var så snygga och förväntansfulla. Kajskjul 8 hade hand om serveringen. Emma och Mikaela tog väl hand om oss. Vi fick mycket god mat och gott att inmundiga. Så förstås blev det sång och vi har ju våra ”Pavarottis” som satte sin prägel på sången. Johnny sjöng Jagarvisan och Peter sjöng Flygets sång. Kvällen gick snabbt och det blev goda samtal och samkväm. Mötet fann att det är bra med en MässO, så CG åtog sig att ta den rollen när vi är i Kiel i juni. Kvällen avrundades på olika sätt.

Morgonen startades med samling på backen på Barken Viking. Vi gick igenom programmet och fördelade alla på befintliga bilar. Nu var vi på väg till flygmuseet Aeroseums. Där tog Roger Eliasson emot oss med öppen famn. Vädret var som vanligt i Göteborg, sorry...

Vi fick en underbar beskrivning av hur det går till att skapa ett museum, när försvarsmakten lägger ner sin verksamhet på en flygbas. Roger använde ord som: kunder, lönsamhet, vinst, nätverk, initiativ, drivkraft, engagemang, mm. Ja, precis samma ord som vi är vana vid i vår förening.

Nu fick vi ta del av Rogers skapelse han arbetat på de senaste tio åren. Tillsammans med sitt team driver han numera ett driftbolag, som omsättning över 10 Mkr med över 10 anställda. Det som finns i de underjordiska hangarerna är ett flyghistoriskt kulturarv. Vad som imponerade mest var hur de tänkt till med att göra det barnvänligt och upplevelserikt. Där har vi en hel del att fånga som vårt förbättringsområde. Timmarna for iväg och vi avrundade så småningom i deras kafeteria med att prata om tänkbar framtida samverkan. De har två Helikopter 4, som de avser att få flygande till 2017. Varför inte komma då och landa på EDIP? Göteborg firar 400 år 2021, så varför inte ett örlogsbesök med Veteranflottiljen? Ja nog kommer vi ha kontakt med varandra i olika sammanhang, det är helt klart. Vi var nu mogna för egna sonderingar och så var vi plötsligt på väg åt olika håll och hemfärd.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Vedettbåten Sprängaren Verksamhetsåret 2016

2016 ägnades helt åt renovering under däck för Sprängarens del.

Sprängaren erhöll ett fartygsstöd om 150 000 SEK från Riksantikvarieämbetet. Ett stöd som var till stor glädje men tyvärr ännu inte kunnat utnyttjas. Tanken var genomföra reparation av pannkroppen samt montera tuberna under hösten vintern. En noggrann panninspektion visade tyvärr att ytterligare stora reparationer krävs. Eldrören, inte att förväxla med de på artilleripjäser, har sådana rostskador att de måste bytas. Samtidigt som det sker kan tryckkärlet rengöras ordentligt och andra reparationer genomföras. Detta arbete startas redan i januari 2017.

Kontakt med SMM har tagits för att kunna få en 57mm kanon m/16 att placera på fundamentet på backen.

Sprängaren har under hela året legat i Stockholm på Beckholmen. Detta för att få tillgång till den expertis som finns där.

I augusti bogserade Nordanö Sprängaren till och från Örlogsdagarna på Vasamuseets pir. Ett mycket uppskattat evenemang med många besökare på piren och ombord.

Under hösten har ett nytt 220 voltssystem, med skyddstransformatorer, installerats för att ge bl.a. ordentlig arbetsbelysning ombord. En stor kompressor har införskaffats för att kunna driva luftdrivna verktyg.

Tre luftavfuktare och ett "cocoverk" har installerats vilket gör att atmosfären ombord nu är behaglig och till och med varm i maskinrummet.

Uppfräschning av styrhytten har påbörjats bland annat har skotten målats och diverse utrustning satts på plats.

Hemsidan hmssprängaren.se har tagits i drift och utbyggnad pågår kontinuerligt.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för HMS Västerviks Vänner Verksamhetsåret 2016

Verksamhetsberättelse 2016

Under 2016 har föreningen haft en livaktig verksamhet och genomfört i huvudsak följande verksamhet:

Vi fortsätter övertyga MM om behovet av att ”rusta” fartyget för att bibehålla henne i skick som ett gott örlogsfartyg. Vi verkar inte nå någon framgång i detta.

Även om nu Lennart och Anders lägger händer på henne varje tisdag behöver framdrivningsmaskineriet med växlar, axlar och pumpar, mm köras runt. Fartyget är nu i ett mycket örlogsmässigt skick.

Vi har genomfört 2 st telekväll med uppstart av SLC och radioutrustning som avslutades med lopp. Vi har representanter för de som byggde eldledningarna, de som servat dem i alla år, DC, FC, SIO, Marilop, TeleO. Vi lyckades få låsning med eldledningen och på frågan om statusen svarade vi att Västervik var klar för strid. Vi kunde också med hjälp av föreningsmedlemmar på vissa vägar få JAS som målflyg under kortare tid. Nu får vi inte glömma att kunskaperna börjar sina allteftersom våra medlemmar och de, som en gång seglat på henne, blir äldre.

Vi har börjat samtal med MM om hur de ser på frågorna att fartyget börjar bli gammalt och medlemmarna, de som kan något, börjar också bli gamla. Vad gör man när vi faller ifrån?

Under en sommarvecka genomförde vänföreningen guidade turer ombord Västervik för MM besökare. Mycket uppskattad aktivitet, alla turerna fullsatta. De som varit med berättar. Vi tycker dock att en vecka är för lite för denna juvel. MM borde ha guidningar under hela sommaren under däck dock kanske inte så många dagligen.

Under större delen av sommaren genomför speciella sommarguider, numera visningar av fartyget ovan däck.

I år fick fartyget och några medlemmar återigen förmånen att delta i KBV aspirantutbildning. Vi användes för att de skulle lära sig att stabsmässigt hantera oljeutsläpp. Övningen blev mycket uppskattad från alla håll. I samband med avslutningen så fick vi möjligheten att berätta om Västervik och om U 137 incidenten.

I övrigt har vi genomfört följande verksamhet.

Styrelsemöten, Årsmöte med efterföljande förtäring, 1 st ärtmiddag, Sillmiddag som även i år överträffade allas förväntan, Julbord med mat och dryck.

Alla mässarna ianspråktaga, byssan och delar vpl-mässen för julbordet och vpl-mässen och gunrummet med totalt 19 personer ombord.

Vi har arrangerat två mycket uppskattade studiebesök, ombord på HMS Nyköping och på F 17.

Dessutom har ett antal guidningar med olika grupper genomförts under året

Antalet betalande medlemmar vid årsskiftet var 63 st

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för MOSES Verksamhetsåret 2016

År 2016 började med en rysare för MOSES' del.

Emedan befh. och överstm. befann sig på tvåmånaderssemester i Thailand, erhöles ett mail-meddelande från Gålö med texten: ”MOSES läcker. Automatiska länspumpen jobbar ofta”.

Panik i rederiledningen! Vad kan man göra från Thai???

Chiefen på NORDANÖ (Bernte) hade upptäckt situationen, och kontaktat broder Anders Karlsson. De två tillsammans hade röjt akterskarpen, och provisoriskt tätat skadan; som bestod i ett ovalt hål av blyertspennas diameter i vattenlinjen på akterspegeln. Vatten trängde in vid sjögång och lätt isskjutning. Skadan ”märklig” enär den omgavs av solid 4mm stålplåt.

Expertisen har brytt sina huvuden ang. anledningen till skadan, men hittills svävar ovissheten.

Alltnog – hemkommen från Österland togs kontakt med fem stockholmsvarv. Kammade där noll, enär varven var ”fullteknade” intill sena sommaren.

Skärgårdsbroder Johan Björkman hade en idé. På sitt arbetskepp hade han en 10-tons kran.

I lägsta fart förflyttades MOSES till Björnö, Johan lyfte aktern på fartyget ovanför vattnet, skar ut en 10x10 cm plåtbit och svetsade i en ny. Så var det klart!!!

Snacka om att vara omgiven av goda vänner....., och samtidigt slippa försäkringsbolag och varv.

I övrigt blev det en rätt ”tunn” sommarverksamhet (redC fyllde 70) för MOSES.

Vårrustningen gick som på räls.

Endast 10-talet platser i Stockholms skärgård besöktes enär den blåsiga sommaren i viss mån störde planeringen.

MOSES deltog i Stockholms örlogsdagar och självklart EDIP.

Total gångtidsuttag HM blev knappt 60 timmar. Inga haverier el. incidenter inträffade.

På samma räls som ovan avlöpte avrustning och vinterställning i medio oktober.

Torrsättning för bottenmålning, plåtmätning och ev. anodbyte planeras ske under sensommaren -17.

Leve flottiljen!

Bosse Furén
Befh. MOSES

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för M/Y Triton Verksamhetsåret 2016

FÖRENINGEN M/Y TRITONS VÄNNER

M/Y Triton (motor yacht) byggdes ca 1950 på Neglingevarvet i Saltsjöbaden. Ingenjör Carl Hardeberg bad sin vän mariningenjör Curt Borgenstam att bygga en snabb motorbåt som Carl kunde använda som transport mellan Dalaröbryggan i Saltsjöbaden, Sandhamn, Strandvägen där han bodde permanent samt hans landställe i Östergötlands skärgård.

Eftersom Borgenstam även konstruerade motortorpedbåtarnas T42-serie, blev M/Y Triton ett testfartyg för T42-seriens skrovform, framför allt i fören, vilken man tydligt kan se.

I november 2009 köpte 10 privatpersoner M/Y Triton och bildade Föreningen M/Y Tritons Vänner för att vårda båten inför framtiden, med dess intressanta koppling till mtb-vapnet. Föreningen finns upptagen under Veteranflottiljens paraply.

Under året har renoveringen vad gäller drivlina gjort att Triton nu är körklar och förutom provturer har man genomfört körningar till Märsgarn, Vitsgarn och Utö. Vid EDIP visades Triton upp både till kaj och ute på Hårsfjärden och Mysingen.

M/Y Triton förtöjd på Jägaren under EDIP 2016

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse, Ekipageveteranerna Verksamhetsåret 2016

Som Gålöbasens Ekipageenhet stödjer vi verksamheten i första hand inom Veteranflottiljen men även andra organisationer då deras resurser inte räcker till. Exempel på detta är bogsering, kranlyft, isbrytning, brandberedskap vid heta arbeten, transport, utbildning m.m.

Sådant uppdrag genomfördes under våren som stöd till FOI (Försvarets forskningsinstitut).

Inom arrendeområdet på Gålöbasen har stränderna städats samt sly röjts av bl.a. trafiksäkerhetsskäl. Städning av botten mellan pirarna har genomförts från ytan då Amfibieregementet inte kunnat medge dyktillstånd. Bl.a. har flertal målarburkar och järnrör m.m. bärgats. Och i samband med brandövning, har genomfört eldning av brännbart skräp.

Samtliga i Ekipaget är nu certifierade att kunna använda hjärtdefibrillator som är placerad ombord på A213 Nordanö. Certifieringen gäller i fem år och före utgång skall en refreshkurs genomföras.

Inventering samt övning med vår egen oljeskyddsläns är genomförd en gång. Länsstyrelsen i Stockolms län har visat intresse för vårt självskydd att kunna begränsa oljeutsläpp. Ekipaget finns idag med i Länsstyrelsens resursregister och kommer under 2017 delta i minst en oljeskadeutbildning i fortbildningssyfte.

Vårt fartyg A213 Nordanö är utrustad med en större OSMOS anläggning av senaste typ och kan producera, nu på halvfart, 10 m³ /dygn färskvatten genom att avsalta sjövattnet. Det har visat sig vid prov och försök att tillverka färskvatten invid pirarna i södra hamnen, är tidvis omöjligt. Den gångna sommarens vattentemperatur och tillväxt av alger är begränsande. Algerna visar vid analys, är av blå/grön art och är mycket giftiga för djur och människa.

Under året har Ekipaget som uppdragsutbildning åt Sjövärnskåren genomfört grundutbildning av 14 stycken maskinbefäl klass 8 med tillägg M8 enl. Försvarmaktens kursplan. Eleverna har examinerats av examinator från Chalmers Högskola i Göteborg med godkänt resultat. Fyra av eleverna är dessutom rekryterade till Veteranflottiljen.

Ekipaget har under Örlogsdagarna i Stockholm ansvarat för uppdraget som Hamnkaptan samt bistått med förhållningar samt bogseringar enligt förtöjningsplan.

Vi deltog sedvanligt i EDIP på Gålöbasen och hade bl.a. tilldelats sjukvårdsberedskapen av ledningen för evenemanget. Antal gångdagar har legat på 104, det förväntade för 2016, beroende på samarbete med Sjöskolan i Stockholm under året. Besättningen har varit representerad under året i möte med Hanninge kommun, Sjövärnskåren samt Sjöräddningen.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Smyge Verksamhetsåret 2016

FÖRENINGEN TESTFARTYGET SMYGE

Försvarsmakten gav Kockums i uppdrag att bygga en testplattform för att utprova STEALTH -tekniken för framtida korvettsystem. Kockums byggde HMS Smyge på Karlskronavarvet.

Smyge i fiberglas och kevlar var alltför liten för att vara en sann prototyp av ett stridsfartyg med sina 30,4 meters totallängd. Men hon fungerade som testrigg för olika andra system, tex 40 mm Tritonkanon, robot 15, minor och torpeder.

HMS Smyge provade framgångsrikt STEALTH-tekniken, sensorer, kommunikationssystem och navigationssystem till sjöss och tränade även besättning i bemannandet av STEALTH -fartyg.

Smyges provverksamhet bedrevs mellan 1991–1995. Så småningom omfördelades Smyge till Sjöstridsskolan (SSS) och nyttjas nu bland annat för sökövningar i realistisk miljö för rökdykare samt träna fartygets övergivande. Under slutet av 1990-talet utnyttjades hon till förläggingsfartyg.

FÖRENINGEN TESTFARTYGET SMYGE UNDER 2016

Föreningen arbetar för att ta över Marinens fd. testfartyg HMS Smyge som museifartyg. För mer information, besök gärna www.testfartygetsmyge.se

Eftersom Smyge fortfarande utnyttjas av Försvarsmakten/SSS i Karlskrona har föreningen under 2016 ägnat sig åt lobbyverksamhet och fortsatta kontakter med Försvarsmakten och Sjöstridsskolan om ett framtida övertagande.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för V150 Jägaren Verksamhetsåret 2016

Föreningen Svenska Patrullbåtar 2016

Föreningen Svenska Patrullbåtars första årsberättelse som medlem i Veteranflottiljen.

Föreningen bildades formellt i mars 2016 även om grupp personer hade jobbat sedan 2013 med att hitta ett lämpligt fartyg för utbildning och som passade in i Veteranflottiljens övriga flotta. Ledorden som styrde detta sökandet var att det skulle vara ett fartyg som hade ett (svenskt) militärt förflutet, utrymmen för flera navigationsplatser, sambands- och skyddstjänstutrustning liknande övriga fartyg i Veteranflottiljen, fartprestanda på minst 20 kn och en bränsleförbrukning på "rimlig" nivå. Det var även viktigt att de skulle gå att klassa fartyget som civilt handelsfartyg utan alltför stora ingrepp eller kostnader.

Möjligheten kom i början av 2016 då vi fick reda på att HMS Jägaren skulle avvecklas i april. Kort om tid alltså.

Efter många möten och diskussioner både internt i gruppen och med SMM, Martiman, HKV PROD och andra intressenter kommer den 26 april 2016 beslutet vi väntat på, Föreningen Svenska Patrullbåtar får överta HMS Jägaren i befintligt, och som det skulle visa sig, mycket bra skick.

Efter beskedet var det mycket som skulle fixas. Föreningen behövde många nya intresserade medlemmar, vi skulle ta fram en websida, vi behövde tillstånd från Transportstyrelsen att flytta fartyget till Östkusten från Öckerö, vissa reparationer behövde genomföras innan vi kunde gå till sjöss, vi behövde en behörig och lämplig besättning, fartyget måste försäkras mm.

Såklart fixades allt i tid och 12:54 den 11 augusti kunde vi kasta loss och gå mot Helsingborg som första stopp därefter fortsatte ombaseringen till Gålö via Karlskrona, Kalmar (endast bunkring) och Västervik.

Den 19–20 augusti deltar Jägaren i Örlogsdagarna i Stockholm där vi fick besök av MC konteramiral Jens Nyqvist.

EDIP genomförs som vanligt början av september och vi deltar genom att sälja pajer med tillbehör hela dagen. Vi hann även med en kortare uppvisningstur förbi Berga tillsammans med övriga fartyg i flottiljen.

I början av november gick vi till Muskö och Risdal för underhåll och inspektion av transportstyrelsen. I skrivande stund ligger Jägaren fortfarande kvar i Risdal men kommer under mars 2017 att flyttas till Gålö.

Parallellt med underhållsarbeten har klassningsarbetet fortsatt, planeringen för 2017 är gjord och föreningen har vuxit till över 60 medlemmar.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Torpedbåtsknistarna Verksamhetsåret 2016

Under 2016 har vi arbetat vidare med utställningshallen, bl.a. har vi lagat de stora sprickorna i golv och vägg, spacklat och målat, lagt nya golvplattor och satt upp nya gardiner. Vi har också bytt ut några armaturer som var fuktskadade av tidigare takläckage.

Vi har kompletterat utställningen med ett antal telefonapparater av olika modeller, bl.a. en väggtelefon från 40-talet och en manuell telefonväxel av samma modell som den som tidigare fanns på Gålöbasen.

Med anledning av att en del träd under sommaren skulle tas ner tog vi ner alla trådanterner vi hade uppe så vi har för stunden ingen möjlighet att använda våra radiostationer men förhoppningsvis kan vi få upp nya antenner under våren.

Under EDIP hade vi museet bemannat hela dagen och vi visade materielen och demonstrerade hur vi körde radio på kortvåg med maritim radiomateriel med flera motstationer i utlandet, bl.a. i Ryssland. Vi hade drygt 150 besökare, de flesta mycket kunniga och intresserade av det vi hade att visa. Vi höll också med bärbar radioutrustning för parkeringsvakter och annan personal på området.

Vi har under året moderniserat föreningens hemsida rejält och presenterar de olika radioapparaterna i museet detaljerat med bilder och text. Vi har också gjort kopplingen mellan flottiljen och radiomuseet tydligare genom att presentera varje fartyg kort och ha länkar till deras resp. hemsida och till flottiljens hemsida. Gnistarnas hemsida hittar du här: www.navyradio.se

Härnäst kommer vi att påbörja arbetet med att dokumentera de olika radioapparaterna och deras historia innan de personer som var med på den tiden hinner försvinna.

Inför 2017 undersöker vi möjligheten att bygga en kopia av radiohytten i Spica i anslutning till museet. Hytten ska ha fullt fungerande radioutrustning för att ge besökare möjlighet att se hur trångt det var och kunna visa hur de olika apparaterna fungerar ombord. Förhoppningsvis har vi det mesta av utrustningen och vi försöker få fram det som saknas.

Hereditas et traditionem